

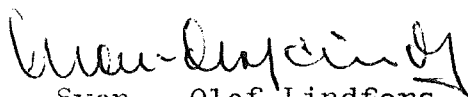
Till landstingets talman

Förteckning över personer, vilka åtnjuter i §§ 3 och 4 självstyrelselagen avsedd åländsk hembygdsrätt förs av tf. härads-skrivaren i Ålands härad, vilken är en statlig tjänsteman direkt underställd länsstyrelsen. Intyg om hembygdsrätt utfärdas på begäran av honom på tjänstetid på tjänstens vägnar och be-lägs med lösen och åländska stämpelmärken, förnärvarande 7.20 mark. Hembygdsrätten utgör grund för näringsrätt, utövande av rätträtt i kommunal- och landstingsval samt jord-förvärv, arrende av fast egendom, lantmåteriförrättning, erhållande av landskapslån, mm.

Med stöd av § 48 moment 2 landstingsordningen ber jag att till landskapsstyrelsen få ställa följande enkla fråga:

"På vilka grunder förs det med tanke på Ålands självstyrelse och bevarandet av dess språk, kultur och lokala sedvänjor viktiga registret över åländsk hembygdsrätt av en statlig ämbetsman?"

Mariehamn den 18 februari 1980

Sven - Olof Lindfors

Herr Talman

Såsom svar på landstingsman Sven-Olof Lindfors' enkla fråga om på vilka grunder en statlig ämbetsman för registret över personer som åtnjuter åländsk hembygdsrätt, har landskapsstyrelsen äran anföra följande:

Enligt 11 § 2 mom. 14 punkten självstyrelselagen för Åland ankommer lagstiftningsbehörigheten på rikets organ i ärenden angående allmän statistik, mantals- och övriga allmänna befolkningslängder samt emigration. Förvaltningen av dessa ärenden handhas enligt 19 § 1 mom. 10 punkten självstyrelselagen av rikets vederbörande myndigheter.

Enligt lagstiftningen om befolkningsböcker åligger det häradskrivaren att föra de lokala befolkningsböckerna och att förrätta mantals-skrivning. De åländska kommunernas befolkningsböcker förs av härads-skrivaren i Ålands härad.

Landskapslagen den 18 mars 1953 angående åländsk hembygdsrätt (4/53) förutsätter att ett register över personer som åtnjuter åländsk hembygdsrätt skall förs.

Av praktiska skäl träffade landskapsstyrelsen år 1953, när landskapslagen trädde i kraft, en sådan överenskommelse med häradskrivaren i Ålands härad att detta, visserligen statliga ämbete, skall föra hembygdsrättsregistret. Motiven till denna överenskommelse var de som redovisats ovan, det vill säga hembygdsrättsregistret förs av den lokala befolkningsregistermyndigheten, som de facto är den myndighet i landskapet vilken bäst känner till befolningens flyttningsrörelser.

Överenskommelsen är konkret uttryckt i hembygdsrättslagens 9 § så, att landskapsstyrelsens beslut om beviljad eller förklarad hembygdsrätt skall företes häradskrivaren "i avseende å vederbörlig anteckning".

Överenskommelsen tar också hänsyn till att förvärv och förlust av hembygdsrätt på grund av födsel, giftermål och bortflyttning från landskapet inte förutsätter medverkan av landskapsstyrelsen utan endast återspeglas i befolkningsböckerna. Det är med andra ord inte möjligt att föra ett säkert hembygdsrättsregister utan att detta register förs parallellt med befolkningsregistret.

Mariehamn, landskapsstyrelsen, den 28 februari 1980.

V i c e l a n t r å d

Ragnar Erlandsson

Kanslichef

Gunnar Jansson

B.D. 1169/118-80